Rabbi Mandel Partnership Dedicated לזכות רפואה וישועה מרדכי בן שרה רינה לזכות ר' מאיר בן לאה

לך לך

MENUCHAS HANEFESH

NOTHING IS IMPOSSIBLE

THE KEY TO ANSWERED TEFILLOS

THE POWER OF POSITIVE THINKING

RECOGNIZING YOUR POTENTIAL

by Rabbi Yehuda Mandel

To receive Bitachon Weekly by email send a request to: weeklybitachon@gmail.com

And now in Spanish bitajonsemanal@gmail.com

For Dedications call (732) 363 – 1180

The Weekly Vaad can be heard

on Kol Halashon

(718) 906 - 6400 Option 1, 4, 93

www.kolhalashon.com

And now available on:

Bitachon Hotline
"A Life of Bitachon"
(732) 719 – 3898

Rabbi Mandel can also be heard on Kav Hashgacha Pratis 518-613-0140 Yiddish #122 Hebrew #222 English #322

The new edition of Bitachon Weekly is researched and edited by Rabbi Yaakov Shur

BITACHON WEEKLY פרשת לך לך תשפ"ו

IN THIS ISSUE

- SELF-DOUBT AND GUILT FEELINGS ARE A FAKE YETZER TOV
- TEACHING AND GUIDING OTHERS IS THE SHI FIMUS OF A PERSON
- TRY TO BE LIKE AVRAHAM AND SARA!
- ALL THE NISYONOS AND DIFFICULTIES IN OUR LIVES ARE TREMENDOUS ZECHUSIM
- IF A PERSON WOULD LIVE WITH EMUNA AND BITACHON HE WOULD THANK HASHEM FOR EACH AND EVERY DROP OF PAIN
- YIDDEN ARE DAVKA MATZLIACH DURING "IMPOSSIBLE" MATZAVIM
- LEAVE YOUR NATURAL EARTHLY CALCULATIONS
- AVRAHAM AVINU TEACHES US HOW TO BE A SUCCESSFUL FAILURE!
- STORIES OF NOVARDOK

When a Yid tries

in Avodas Hashem

and yet he

stumbles, (as long

as he doesn't let

himself be broken

by the Yetzer

Hara), who knows

how Chashuv he is

in Shamayim!

אַל תִּירָא אַבְרָם אָנֹכִי מָגֵן לַךְּ טוּא Self-Doubt and Guilt Feelings Are a Fake Yetzer Tov

Rashi says1 that Avraham Avinu needed to

be reassured by Hashem that he'll get full Schar and he won't get punished etc. I would like to be: מְעוֹרֵר (point out) that: מַעֲשֵׂה the experiences אַבוֹת סִימון לַבַּנִים of the Avos are a prophecy for their descendants, and so many of us need to reassure ourselves Avodas Hashem, Ahron HaCohen was also worried, and he too had to be reassured. So many of us suffer needlessly, since we are loaded with selfdoubt and plenty of quilt feelings.

Several times I became physically ill, and I blamed the sickness on too-much Frumkeit and worry over sins and mistakes, etc. I ב"ק כח ב "you are not responsible for things beyond your control", and examining my unique situation, where I may not always be expected to perform in Avoda like others, etc.

> Right afterwards, I had a Refua Shleima.

> This particular Dor is loaded with fake Yetzer Tov's which can be poison. A woman once called me crying that she had forgotten to say "B'li Ayin Hara", and now she would be in dire trouble. "I once did this-and-that wrong, and that's why I suffer" This is loads of: שָׁטוּתִים וַהַּבַלִים silliness and all Ma'aseh Satan to get us nervous. Novardokers laughed at these things.

וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַה' וַיִּקְרָא בָּשֵׁם ה' יבּח **Teaching And Guiding Others Is the** Shleimus of a Person

R' Yerucham Zatzal says² that the Avos were always being: מַפַרַסָם (spreading) *Emuna* and Bitachon since teaching and guiding others is

worked hard on being Dan myself L'kaf Zechus, and believing in: אוֹנֵס רַחִמְנָא פַּטָרֵיה רש"י עה"פ אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר ה' אֶל אַבְרָם בַּמַּחֲזֶה לֵאמֹר אַל תִּירָא אַבְרָם אָנֹכִי מָגַן לָךְ שִׂכֶּרְךְּ הַרְבֵּה מְאֹד (טו א)

אחר שנעשה לו נס זה שהרג את המלכים **והיה דואג ואומר שמא קבלתי שכר על כל צדקותי** לכך אמר לו המקום אַל תִּירָא ָאַברָם אַנֹכִי מָגָן לָרָ מן העונש שלא תענש על כל אותן נפשות שהרגת ומה שאתה דואג על קבול שכרך שֹׁכַרךְ הַרבָּה מאד. דעת תורה (לימודי מוסרי התורה מאת רבנו הגאון החסיד אור עולם מרן ירוחם הלוי ליוואוויץ זצוקללה"ה, אשר לימד לרבים 2 בישיבה הקדושה דמיר, פרשת לך לך עמ' פח) וַיָּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַה' וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה' (יב ח) וברמב"ן: והנכון שהיה קורא בקול גדול שם לפני המזבח את שם המודיע א-להותו לבני אדם, כי באור כשדים היה מלמדם ולא אבו שמוע, ועתה כשבא בארץ הזאת שהובטח בה ואברכה מברכך, היה למוד ללמד ולפרסם הא-להות, וכן אמר הכתוב ביצחק, וכו'.

אמר הכתוב (שיר השירים ח ה) אַחוֹת לָנוּ קָטֶנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ מַה נַעֲשָׂה לָאַחֹתֶנוּ בַּיּוֹם שַׁיִּדְבַּר בָּהּ, וברש"י שם: כענין שנאמר בגלות מצרים (יחזקאל טז ז) שָׁדַיִם נָכֹנוּ בהגיע עת הגאולה, אבל זו שדים אין לה, עדיין לא הגיע עתה לעת דודים, ע"כ. ובגמ' (פּסחים פז א) אמר ר' יוחנן, אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ, וברש"י: ושָׁדַיִם להניק אחרים, זו עילם שזכתה ללמוד ולא זכתה ללמד, וברש"י זו עילם שהיה בה דניאל, וכו', וזכה ללמוד ולא רבץ תורה בישראל. אַנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמַגְדְּלוֹת וכו', רבא אמר, אני חומה זו כנסת ישראל, ושדי כמגדלות אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות, היינו שמניקים אחרים כשַׁדַיִם הללו.

והענין הוא, כי שלמות האדם, והסימנים לשלמות, הם ה"שדים". איש כי יהיה אף גדול מאוד, אולם אם "שׁדים" אין לו, אם אין מניק לאחרים, סימן הוא כי לא נשלמה קומתו שלו. ללמוד וללמד אין זה שני דברים, אלא שאם ה"ללמוד" בשלמותו, אזי ממילא יבא ה"ללמד". שָׁדַיִם שהם בשלמותם הלא מציאותם להניק. ה"ללמד" הוא סימן על שלמותו של ה"ללמוד".

האבות הקדושים שהיו שלמים בתכלית, כל עבודתם היתה ויקרא בשם ה', להקריא שמו בפי כל בריה. "היה למוד ללמד לפרסם הא-להות", זה היה הסימן לשלמותם בתכלית. יתבונן בזה האדם שישים כל מבטו ומגמתו להניק לכל הכלל ישראל, Bitachon Weekly פרשת לך לך תשפ"ו

The Mashqiach R' Nosson Wachtfogel Zatzal would constantly demand that

> something! Especially Zikkui HaRabbim

his Talmidim should do

מתבּוֹדֶדַת alone with Hashem in the house,

achieving

greater

that they have a weakness in being afraid

The

of a Basar V'dam (flesh

says³ that Zikkui HaRabbim

is more important than

Netziv says4 that Sara was

Avraham, since she was:

Nevua.

Nevua

Halvavos

The

and blood human).

in

Chovos

name of Hashem), but the true reason is

the Shleimus of a person. He says that

people don't engage in

Zikkui HaRabbim because

they are afraid of humans,

and Hashem had to tell

people for this reason. They

say that they aren't: מְסוּגֶל

cut out for being: מְפַרְסֶם

'שם ה (publicizing the

Yirmiyahu not to

להיות זוכה ומזכה, להיות בעל שַׁדַיִם, שלם בכל אברים.

כשאמר הנביא (ירמיה א ו) "אָהָהּ ה' אַלקִים הָנָּה לֹא יָדַעתִּי דַּבָּר כִּי נַעַר אַנֹכִי", השיב לו הקב"ה "אַל תּאמר נַעַר אַנֹכִי כִּי עַל כָּל ָאֲשֶׁר אֲשָׁלָחֲךְ תַּלֶּךְ וָאֵת כָּלֹ אֲשֶׁר אֲצַוּךְ תִּדַבֵּר אַל תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי אָתִּךְ אֲנִי לְהַצְּלֵּךְ". הנה ירמיה אמר "הַנֵּה לֹא יָדַעְתִּי דַבֶּר כִּי ָנַעַר אַנֹּכִי" והיתה צריכה להיות התשובה מעין השאלה "כי ידוע תדע" או "יכול תוכל", ואולם הקב"ה אמר לו "אַל תִּירָא מִפְּנֵיהֶם", אלא שלמד לו בזה כי סברתו "לאׁ יָדַעְתִּי דַּבֶּר" בא מחולשה ופחדנות מפני העם, על כן ציוה לו וזירזהו ש"אַל תִּירָא מִפְּנֵיהֶם", ואז כבר ידע ויוכל הכל. וזהו תוכחה גלויה לאנשים הממעטים עצמם, ואומרים תמיד כי לא מסוגלים הם. חולשה היא זו! ראשית כל, עליהם להתחזק להיות בלי מורא ובלי פחד מכלום, ואז כבר ידעו ויכירו כי לא חסר להם כלום בהסתגלותם. והוא אשר אמר הכתוב "אַנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כָּמָגְדָּלוֹת", הנה ה"אַנִי חוֹמָה" הוא כתנאי קודם למעשה ל"שָׁדַי כַּמָגְדַּלוֹת", לענין השָׁדַיִם, שהוא שלמותו, כי לא יתכן לאדם להיות מניק לאחרים אם לא יקדים טרם כל, את החוזק וה"חוֹמִיוּת".

חובות הלבבות שער אהבת ה' (פרק ו) וראוי לך, אחי לדעת, כי זכיות המאמין, אפילו אם יהיה מגיע אל התכלית הרחוקה 3 בתקון נפשו לאלקים ית', ואלו היה קרוב לנביאים במדותם הטובות ומנהגיהם המשובחים והשתדלותם בעבודת הבורא ואהבתם הזכה בו, אינם כזכיות מי שמורה בני אדם אל הדרך הטובה ומישר הרשעים אל עבודת הבורא, שזכיותיו נכפלות בעבור זכיותם בכל הימים ובכל הזמנים. והמשל בזה משני סוחרים הגיעו אל המדינה, הרויח אחד מהם בסחורה אחת שהיתה בידו עשרת כפלי הקרן, והיה הכל מאה זוז. והרויח השני כפל אחד בלבד, והיו לו סחורות רבות והגיעו לידו עשרת אלפי זוזים. והיה ריוח הסוחר הראשון עם רוב כפלי הריוח תשעים זוז ועשרה חלקים מאחד עשר חלק בזוז, והיה ריוח הסוחר השני חמשת אלפים זוזים עם מעט כפל הריוח. וכן, אחי, מי שאין מתקן אלא נפשו בלבד, תהיה זכותו מעטה, ומי שמתקן נפשו ונפשות רבות, תכפל זכותו כפי זכיות כל מי שיתקן לאלקים, כמו שאמרו רז"ל (אבות ה יח) כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו, ואמרו: משה זכה וזכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו, שנאמר (ברכה לג כא) צִדְקַת ה' עָשָׂה וּמִשְׁפָּטָיו עָם יִשְׂרָאֶל, ואמר (משלי כד כה) וָלְמוֹכִיחִים יִנָעָם וַעֲלִיהֶם תָּבוֹא בְרַכַּת טוב, ואמר (מלאכי ב ו) תּוֹרֶת אֲמֶת הַיְתָה בְּפִיהוּ וַעַוְלָה לֹא ָנְמָצֶא בְשִׂפֶתַיו בָּשָׁלוֹם וּבָמִישׁוֹר הָלַךְ אָתִּי וְרַבִּים הָשִׁיב מֶעָוֹן, ואמר (דניאל יב ג) וּמַצְדִּיקֵי הַרַבִּים כַּכּוֹכֶבִים לְעוֹלָם וְעֵד.

4 הנצי"ב בהעמק דבר ריש פרשת חיי שרה עה"פ וַיְּהִיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֶאָה שָׁנָה וְעֲשָׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים שָׁנִי חַיֵּי שָׂרָה (כג א) "שָׁנַי ַחַיֵּי שַׂרָה" מיותר, ואין כן בכל מקום זה הלשון. והנה כבר פירשנו כמה פעמים פי' "חיים" בלשון הקדש בשתי משמעות. אחת, חיים ולא מות. ב. שמח ועלז ולא עצבון, כענין שאמרו ביומא (עא א) שָׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם (משלי ג ב) שנים המתהפכות מרעה לטובה. וכן באַרצות הַחַיִּים (תהלים קטז ט) מקום שוקים. תמן שובעא כו' (ירושלמי כלאים ט ג). **ואחר כל זה, יש להתבונן** במה שאמרו שאברהם היה טפל לשרה בנביאות. ואין זה אלא תימא. האדם הגדול אשר דבר עמו ה' כמה פעמים, יהיה טפל לשרה שלא דבר עמה ה' כי אם דבור אחד "לֹּא כִּי צָחֶקְתָּ"? ומפרשים במדרש רבה שהוא דבר ה'. אלא הכונה הוא שהיה טפל ברוה"ק. שהרי שני דברים הם. רוה"ק הוא מה שאדם מתבודד ומשרה עליו רוה"ק ויודע מה שרואה. אמנם לא דבר עמו ה'. ונבואה הוא בחינה גדולה ורבה מזה כמו שביארנו. ודוד המלך ע"ה זכה לשניהם ואמר (ש"ב כג ב) רוּחַ ה' דְּבֶּר בִּי וּמִלְתוֹ עַל לְשׁוֹנִי. היינו, רוח ה' הוא רוה"ק המופיע על דבר עצמו. וגם מלתו על לשוני, שהוא נבואה ממש. ואברהם היה גדול בנבואה מֶשַּׂרָה. אבל ברוה"ק היתה שרה מצוינת יותר מאברהם אבינו. והסיבה לזה הוא משני טעמים. א. **שאברהם בצדקו היה מנהיג העולם ומדריכם לעבודת ה'**, וכמו שכתוב לפנינו "נְשָּׂיא אֱלֹקִים" ויבואר לפנינו. ומי שעסקו עם המון רבה אינו יכול להתבודד **כ"כ**. משא"כ **שרה היתה יושבת באהלה בקדושה וטהרה** (וע' מש"כ הגאון חתם סופר בהקדמתו בזה דברים ראויים אליו ז"ל). שנית, דאין רוה"ק חל אלא מתוך שמחה של מצוה. ושרה זה צדקתה להפלא שהיתה באמונתה בבטחון חזק מאד נעלה, כמו שמבואר במדרש רבה, שאמרה שרה לאברהם אבינו: את בהבטחה, ואני באמונה. ומי שבא מכח הבטחה, ידוע מאמרם ז"ל אין הבטחה לצדיקים בעוה"ז שמא יגרום החטא. משא"כ שרה שהיתה חזקה באמונתה בלי שום הבטחה, על כן לא נתעצבה בכל ימי חייה והיתה שקועה ברוה"ק. וזהו דבר הכתוב "שְׁנֵי חַיֵּי שְׂרָה". דשנים שלה כולם היו בחיי שמחה, ונפש המעלה ונשגב בחיי רוחני. וכענין לשון גמ' (יבמות סג ב) מספר ימיו כפלים. כך אמר הכתוב, דשני חייה היו שני פעמים, משום שהיו חייה עליזים, וסמוכים בה' מבטחה.

whereas Avraham Avinu went outside to be M'karev. We see how Avraham Avinu felt it was worth giving up Madregos in Nevua in order to be M'karev others (and this is a great proof to the Chovos Halvavos). Indeed, we find that Avraham Avinu was: ראשׁ לַצַדִיקִים the number one Tzadik. (Medrash⁵).

R' Avigdor Miller Zatzal insists there was nobody like Avraham Avinu, and in Slabodka and Novardok Avraham was #1 to be studied and emulated: Chesed, his going against the whole world, etc. R' Elyashiv Zatzal says⁶ that giving others even a drop of Ruchaniyus is superior to having your own Ma'asim Tovim, which may be much greater than the minor difference you're making on another person.

R' Elyashiv brings a proof from the fact that *Moshe* considered the greatness of *Yehuda* his

having caused *Reuven* to confess to *Ma'aseh Bilhah* (and not *Yehuda's* own confession to

his sin with *Tamar*) (*Gemara*⁷) although *Reuven's* confession was a much smaller and easier confession than *Yehuda's* confession about *Tamar*.

Try To Be Like Avraham and Sara!
Building a Mizbeach is a major form of Hoda'ah. Now we know a secret to

Avraham Avinu's success; i.e., he was unusually thankful to Hashem, and always building Mizbeach's. When learning these Parshiyos, every person should constantly daven: "I want to be like Avraham and Sara! Please help Hashem". You don't want to remain a Chochom who knows all those beautiful P'shetlach on the Parsha, but in your own actions you are miles away. You want to be real! וַלֹא הַמַּדַרָשׁ הוּא הָעִקָּר, אֶלָּא הַמַּעֲשֵׂה אבות איז Keep davening year after year. And: בוא יום ישועתר surely the day of your Yeshua will eventually come!

If a: מְסִית míssíonary gets no mercy, sínce he tríed to ruín another person's Neshama, then surely: מְדָה טוֹבָה how much more ís thís true ín a posítíve way! - The Alter of Kelm8

⁵ שיר השירים רבה (א נט) צְרוֹר הַמֹּר דּוֹדִי לִי (שה"ש א יג) מהו צרור המור, ר' עזריה בשם ר' יהודה פתר קרייה באברהם אבינו, מה המור הזה ראש לכל מיני בשמים, **כך אברהם ראש לכל הצדיקים**.

⁶ הערות רבינו הגרי"ש אלישיב זצוק"ל על מסכת סוטה (שיעורי מרן רבן ומאורן של ישראל הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצוק"ל, מהדורא חדשה ירושלים תשעד, עמ' מב) מי גרם לראובן שיודה יהודה. לכאורה הודאת יהודה במעשה תמר גבורה גדולה הרבה יותר, **אך כשגורם לאחר עדיף**.

⁷ סוטה ז ב, דא"ר שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן, מאי דכתיב (ברכה לג ו-ז) יְחִי רְאוּבֵן וְאַל יָמֹת וְזֹאֹת לִיהוּדָה? כל אותן שנים שהיו ישראל במדבר, היו עצמותיו של יהודה מגולגלין בארון, עד שעמד משה ובקש עליו רחמים, **אמר לפניו: רבונו של עולם**, **מי גרם לראובן שהודה? יהודה!** וְזֹאֹת לִיהוּדָה.

⁸ חכמה ומוסר (ספר שלם בתורת היראה והמוסר, אשר דלה רבי שמחה זיסל זיו, הסבא קדישא מקעלם, מתורת רבו הגאון רבי ישראל מסלאנט, ערוכים מכתב יד קדשו, ניו יורק תשיז, עמ' תט, ד"ה אחרי) אחרי הדברים האלה תראו דבר נפלא מה שיוצא לנו מזה, הנה כבר הודענו לכם הערה נפלאה מאד למבין כמה גדול כח המוסר אשר הוא עסק התקרבות האדם אליו ית', ולהנצל מיד יצה"ר המסית לו להדיחו ממנו ית' וכו', והערנו אם התורה שחסתה כ"כ על קיום האדם, אף רשע כמו רוצח, ונתעטרו ישראל בעטרת רחמנות, רחמנים בני רחמנים, ועם כל זה הזהירה התורה מבלי לרחם על מסית ומדיח, ואדרבה להתאכזר עליו, ומושיבים בסנהדרין שלו בלתי רחמנים, מבהיל לב האדם המבין עד היכן הדברים מגיעים, אכזריות שהזהירה ההורה, ולמה? כי בקש להדיחך! ויצא לנו מזה דבר חדש, כי לבד כח המוסר שמביא את האדם לידי קיום התורה, זולת זה למוד המוסר גופו, לבד מה שמביא בסוף, בשעת מעשה גופיה גדול מאד, כמו במסית, אף שהניסת לא עבד עבודה זרה, למוד המוסר (לבד הקיום) מרובה מדה טובה עכ"ז דין מסית עליו בבקשתו להדיחו, ההיפוך בקשתו ההתקרבות לו ית' בלמוד המוסר (לבד הקיום) מרובה מדה טובה הרבה ממדת פורעניות, וקצרה דעת האדם לחשוב שכר למוד המוסר תיכף ומיד בעת הלמוד (ומכ"ש בעת קיומו מה שקבל וילי)

אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךֶּ יבּא All the *Nisyonos* and Difficulties in Our Lives Are Tremendous *Zechusim*

Avraham Avinu didn't know where he was going, in order that he'd love every inch of

travel, since it is a Tza'ar not knowing where you're going, and: לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא אבות ה כב the reward increases according to effort. (Rashi⁹). your Yerucham Zatzal says¹⁰ that every step and step is a Mitzva by itself! All the Nisyonos and difficulties in our lives are tremendous Zechusim. We have very little appreciation for so many unending details of pain in our lives, and this robs us of the precious truth of the Ma'ala of Yissurim.

We suffer so much:

- from our silly mistakes
- from bad weather
- from our forgetfulness

from all kinds of inadequacies, like:

- being messy
- being too rigid
- lacking in Kish'ron (ability)
- being inferior in Ruchaniyus and/or Gashmiyus.

For instance, look at the pain that mothers have getting their children to school on time! Or from lacking money today for tuition, or looking for the proper friends.

If A Person Would Live with Emuna and Bitachon He Would Thank Hashem for Each and Every Drop of Pain

If a person would live with *Emuna* and *Bitachon*, he would notice thousands of subtle forms of *Yissurim* in his life, and he would thank Hashem for each and every drop of pain! And we'd realize

that just like Hashem Davka caused pain to

People don't appreciate the pain in their lives. They think that having Yissurim shows a weakness; you are viewed as a nebach who didn't "make it". Just the opposite of the Torah's view: בִּי יִבְיחַ אֶת אֲשֶׁר יָאֲהַב ה' יוֹכִיחַ אֶת אֲשֶׁר יָאֲהַב ה' יוֹכִיחַ Hashem gives Yissurim to a person He loves

⁹ רש"י עה"פ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאָרֶ (יב א) לא גלה לו הארץ מיד כדי לחבבה בעיניו ולתת לו שכר על כל דבור ודבור. כיוצא בו (וירא כב) את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק, כיוצא בו (שם) על אחד ההרים אשר אומר אליך, כיוצא בו (יונה ג) וקרא עליה את הקריאה אשר אנכי דובר אליך. (וכתב בשפתי חכמים: רצונו לתרץ למה האריך כ"כ לומר לו יציאתו מהיכן יהיה, וכי לא ידע שיצא ממקום שהוא שם שהוא מבית אביו, וא"כ היה לו לומר לך לך אל הארץ וגו', ועל זה פירש לא גילה לו מיד כדי לחבבה בעיניו וכו', כלומר כדי לחבב את ארצו בעיניו וכדי ליתן לו שכר טוב על כל דיבור ודיבור ועל כל פסיעה ופסיעה כריבוי החיבה והתוארים שמחבב את ארצו שילך משם ירבה צערו בעזיבת המקום ההוא וככה יהיה שכרו דלפום צערא אגרא משום הכי כתוב מארצך וממולדתך ומבית אביך וגו' כדי לחבב עליו ארצו בריבוי תוארים. וכן גבי את בנך וגו' שהאריך בריבוי תוארים כדי לחבב את בנו בעיניו כדי שיתן לו שכר טוב על כל דיבור ודיבור כי כפי ריבוי תוארים כן יהיה צערו בזביחתו והפרדו ממנו. ולזה נמי לא גילה לו המקום אשר יביא אותו שמה כדי שלא ידע את המקום ההוא ושמא הוא גרוע ממקומו שיצא משם ויצטער יותר ובזה יהיה שכרו יותר. (רא"ם).

10 דעת תורה (לימודי מוסרי התורה מאת רבנו הגאון החסיד אור עולם מרן ירוחם הלוי ליוואוויץ זצוקללה"ה, אשר לימד לרבים בישיבה הקדושה דמיר, פרשת לך לך עמ' עט) אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךֶּ (יב א) וברש"י לא גלה לו הארץ מיד בדי לחבבה בעיניו, בישיבה הקדושה דמיר, פרשת לך לך עמ' עט) אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךֶּ (יב א) וברש"י לא גלה לו, והוא כי כלל בידינו ולתת שכר על כל דבור ודבור. ולפי הפשט, הנה מתן השבדבר, ובאחוז צדיק דרכו לקיים דבר ה', ונדד והלך בדרך בלתי סוף וללא מטרה ידועה, על כן הקב"ה ישלם שכר על כל נקודה ונקודה הקשה שבדבר. וכזה הוא הכיוצא בו שמביא רש"י מאת "בנך" את "יחידך" אשר "אהבת" את "יצחק", נסיונות וקשיים בכל פרט ופרט, וכמספר הקשיים כן יגדל השכר. ואמנם עוד אחת בזה, כי "יחידך" אשר "אהבת" את "יבור ודבור היינו המצוות המיוחדות שבכאן, ואילו היה אומר לו "אל ארץ כנען" היה זה רק מצוה אחת, עכשיו שלא גלה לו המקום, הנה עצם הליכתה בל פסיעה ופסיעה הוא מצוה בפני עצמה, ועל כל פסיעה ופסיעה שכר מיוחדות, ומזה ריבוי השכר.

Don't be

impressed

and afraid of

"giant" issues

that appear

"impossible" -

to Hashem

they are a

zero and a

íoke

Avraham Avinu, so does He hurt us so we should get more *Schar*. Especially not knowing where you're heading, וְאֵין שִׂמְחָה

קּהַתְּרֵת הַסְפֵיקוֹת and achieving clarity is the greatest *Simcha*.

These days there is lots and lots of confusion in *Avodas Hashem*; what to do and what not to do. A person should realize that the confusion is *Min HaShamayim* and *Le'chatchila*, in order to give you more *Schar*, and he should be *Machshiv* every inch of confusion and doubt!

וְאֶעֶשְׂךְ לְגוֹי גָּדוֹל יַב ב Yidden Are Davka Matzliach During "Impossible" Matzavim

Rashi says¹¹ that since travel lessens a person's *P'ru uR'vu*, his finances, and his reputation, therefore Hashem give *Avraham Avinu* a *Bracha* that he'll *Davka* get all three. This is exactly how *Yidden* live. They have situations that are 'impossible', and they are

Davka Matzliach in those Matzavim. This is because a Yid has to live L'maala Mi'derech HaTevah. He can always do the wrong thing

and go the wrong direction, and he'll Davka be more Matzliach than all those who did everything right! **
RSRH points out¹² how everybody in the whole world was making every effort to establish themselves, to settle and be secure. Avraham Avinu gives up his rights as a citizen and his homeland. He makes himself a refugee, to throw a protest in the face of the gods worshipped by all nations. This is the courage and boldness of the Jewish Amitzus (courage) to be a minority!

וּסָפֹר הַכּוֹכָבִים טו ה

Leave Your Natural Earthly Calculations

Hashem took *Avraham* outside his tent and told him to count the stars, as if to say: צֵא "forsake your fate" (*Rashi*¹³). RSRH *Zatzal* explains¹⁴ this means to leave

1¹ רש"י עה"פ וְאֶעֶשְׂךְּ לְגוֹי גָּדוֹל (יב ב) לפי שהדרך גורמת לשלשה דברים, **ממעטת פריה ורביה, וממעטת את הממון**, **וממעטת את השם**, לכך הוזקק לשלשה ברכות הללו, שהבטיחו על הבנים ועל הממון ועל השם.

17

¹² פירוש הגאון מוהר"ר שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה (בתחלת הפרשה, ד"ה יהדות) ובה בשעה שכל אדם אחר בעולם ביקש למצוא בו את מקומו, לבסס את מעמדו, ולקנות זכויות אזרח, וְיתַּר אברהם על מולדתו וזכויותיו האזרחיות. הוא הפך מרצונו החפשי לגר, והתכחש בגלוי לכל אלהי הגויים! התנהגות כזו דורשת אומץ לב ואמונה חזקה באמת הפנימית של האדם ובהכרת הא-ל שלו. לשם כך דרושות ההכרה היהודית, ו"קשיות העורף" היהודית. זה היה הנסיון הראשון שהוטל על אברהם אבינו.

¹³ רש"י עה"פ וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה (יב ה) לפי פשוטו הוציאו מאהלו לחוץ לראות הכוכבים, ולפי מדרשו אמר לו **צא מאצטגנינות שלך** שראית במזלות שאינך עתיד להעמיד בן. אברם אין לו בן אבל אברהם יש לו בן, וכן שרי לא תלד אבל שרה תלד, אני קורא לכם שם אחר וישתנה המזל.

יהסר את מבטך (טו ה' ההר"ר שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה, עה"פּ הַבֶּט נָא הַשָּׁמִיְמָה וּסְפֹּר הַכּוֹכָבִים (טו ה' הסר את מבטך מהארץ, ושא עיניך לעבר השמים והכוכבים: כה יהיה זרעך!" "כה" מציין לא רק מספר וכמות, אלא גם אופן ואיכות. ועוד, אם מה שאמור היה להאמר לאברהם הוא רק "שזרעו יהיה לאין מספר כמו הכוכבים", לא היה מן הצורך להוציאו החוצה. ודאי שאברהם ידע כמה רבים הם הכוכבים, ועד כמה אין להם מספר בעין האנושית.

אולם בכל מקום שאנו מוצאים בתנ"ך סמלים בצד הדברים הנאמרים; בכל מקום שאות, הרגשה, וסמל מצורפים למאמר אלקי, ניתן בכך לאותו מאמר פירוש עמוק ורחב יותר. דבר זה נכון גם כאן. מראה הכוכבים הציג לאברהם רעיון, והעמיק את תפיסתו ביסוד שכלל את כל עצם תמציתו של המאמר האלקי. קודם לכן, כאשר נאמר לו "ושמתי את זרעך כעפר הארץ" (יג טז), לא הראו לו תחילה את העפר.

הבה נתבונן במשפט "הבט נא". "נא" תמיד בא כנגד השקפה או נטייה הקיימת בלבו של אדם אחר. גם כאן, אם כן, חייבת הייתה להיות מחשבה כלשהי בלב אברהם, שמאמר אלקי זה עומד כנגדה. מההקשר אנו יכולים להבחין בטיבה של מחשבה

your natural earthly calculations, and get involved in the world of stars. They were made directly by Hashem, whereas the things we see in the world seem like an

outcome of nature and we don't see the direct creation of Hashem.

Avraham Avinu has to wait another 30 years without children, until his situation becomes so hopeless that it is completely ludicrous to continue having hope. **

כַל הַשּׁמֵעַ יַצַחַק לִי כא ו The whole world must "laugh" before the first child of the Borei Olam's promised nation came into existence. Looking at the stars symbolizes Klal Yisroel's depending directly on the mouth of Hashem.

וּתְּהִי שָּׁרִי עֲקָרָה אֵין לָהּ וַלָּד יאַל Avraham Avinu Teaches Us How to Be a Successful Failure!

Look how everyone is going around with

loads of baby carriages and strollers. including the Reshaim of the Dor, like Anshei Sedom (and there were plenty other Reshaim those days) and Avraham the Tzadik has no children. And both his Zechus and Sara the Tzadekes, and all the unending goodness of these people and their Torah and Kedusha and Tz'niyus breaking Middos and Bitachon to the extreme and Mesirus Nefesh helped zero. People used to make fun of Avraham and call him a barren mule! (Chazal¹⁵). **

Baalei Bitachon are "higher" people, and are like kings. They see through the simple Tevah before them, and they "think big".

Not having Yi'ush even in the most difficult moments is a sign of Malchus

אברהם התייאש כבר מכל תקוה להביא ילד לעולם. בדרך הטבע, לא היה לו עוד לצפות לשמוח ביוצא חלציו. משום כך אמר: "מה תתן לי לאור העובדה שעתיד אני להיפטר מעולם זה בלא ולד". באותה השעה הוציאו הקב"ה החוצה למקום פתוח ואמר לו "הבט כלפי השמים!" שם, בשמים, רואים סדר הנהגה השונה לגמרי מאשר בארץ. בארץ איננו רואים יותר דברים שנבראו באופן ישיר ע"י הקב"ה. כל מה שאנו רואים בארץ נוצר מנבראים אחרים; הוא אינו מעשה ידי הקב"ה עצמו, אלא מתפתח מנבראים אחרים ונגרם ע"י סיבות טבעיות.

מנקודת המבט של הארץ, שבה כל מסובב בא מסיבתו הנתונה, ייאושו של אברהם היה מתקבל על הדעת: לא היה שום בסיס הגיוני לתקוה שיוכלו להיות לו ילדים. לכן ציווה עליו הקב"ה להביט לעבר השמים. שם, בשמים, קיים עולם שונה; שבו אנו רואים את מלאכת הבריאה; והכל נברא שם ישירות ע"י הקב"ה. (אילו יכולנו לראות את הארץ בכללותה, כגוף שמימי אחר, גם היא הייתה נראית לנו באופן דומה). לכן המבקש לראות צורה של מציאות שנבראה באופן ישיר ובלא תיווך בכח הקב"ה, מן הדין שיתבונן בכוכבים; עליו להרים עיניו השמימה ולראות שם עולם שנברא ישירות ע"י הקב"ה. "האם תוכל לספור את הכוכבים?" ברואים אלה שמוצאם מעצם מאמר הבורא "יהי", רבים הם יותר מהברואים המוגבלים שנוצרו באופן בלתי ישיר בארץ. לכן, "צא מאיצטגנינות שלך" (שבת קנו א) הנח את החישובים הטבעיים הארציים שלך, ובמקום זה תן דעתך למושג של עולם הכוכבים.

כה יהיה זרעך! כך עמך יהיה כמעשה ידיו של הקב"ה. לא כתוצאת סיבות טבעיות, ובניגוד לכל החישובים הטבעיים. כמו בריאה שנייה, שנבראה יש מאין.

אברהם ושרה עתידים להשאר עוד שלושים שנה ערירים. הסיכוי הטבעי האחרון שלהם לשמוח בפרי בטנם ייעלם, ותקוותם לילד תהיה ללעג. לפי כל החישובים הארציים, "כל השמע יצחק לי" (כא ו) ורק אז ייוולד הילד הראשון של עם ה'.

כך אנו מוצאים בתהלים (קמז ב-ה) "בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם ה' נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס. הָרֹפֵּא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְבוֹתָם. מוֹנֶה מִסְפֶּר לֵכֹּוֹס לְכָלֶם שַׁמוֹת יִקְרָא. גָּדוֹל אֲדוֹנִינוּ וְרַב כֹּחַ לְתְבוּנְתוֹ אֵין מִסְפֶּר". מראה הכוכבים הוא משל לקיום ישראל, התלוי ישירות במאמר פי ה'. מתוך במאמר פי ה'. גם אם נדחי ישראל מבוזים ומושפלים, דומים הם לכוכבים. כל אחד מהם תלוי באופן ישיר במאמר פי ה'. מתוך כל צרה וצוקה הוא נשאר יהודי, ועומד תחת השגחה פרטית, אשר "קוראת לו בשמו". שהרי ישראל זכה למעלת "חרות על הלוחות" (עירובין נד א). הליכה בדרכי ה' מעלה אותו מעל כל כחות הטבע, ומעניקה לו חירות תחת הנהגתו הישירה של הקב"ה.

15 בראשית רבה (לח ו) ר"א אומר וּדְבָּרִים אָחָדִים שאמרו דברים חדים על ה' אלקינו ה' אחד ועל אחד היה אברהם בארץ. אמרו: **אברהם זה פרדה עקרה הוא אינו מוליד**. ובבראשית רבה (מא ה) היו אומרים להם רועי לוט: כך אמר הקב"ה לאברהם,

If you like nice *P'shetlach* on the *Parsha* then it's fine. But if you want to take these *Parshiyos* seriously and incorporate them into your own life, and *Avraham* and *Sara* are alive in your mind, then this *Parsha*

will calm you down a lot, and teach you patience! סוף הַכָּבוֹד לבוא You will eventually get what you want! They had to wait 90-100 years to get their life's dream, i.e., having children. And look at Avraham Avinu's background! Terach was Rasha, and the right-hand man of the world-famous Rasha. Nimrod. And he reported his son's "misbehavior" of crashing "holy" idols, which caused Avraham Avinu to be thrown into the fire!

And look how *Avraham Avinu* is famous for the *Kibud Av* for his "Alter Terach"! Terach sounds like Sinwar, Y'mach Sh'mo (L'havdil) who said that he has 9 kids: 3 are

for the fire, 3 are for some kind of torture of being captured, and 3 are to stick around! *Avraham Avinu* didn't mind being a "failure" and having no children. He didn't care about: מה יאמְרוּ הַבְּרִיוֹת What will people say?? He served Hashem, and not people's opinions.

NOVARDOK

If you don't have a difficult person in your life that's always testing you, then you never really know how pure you are (but don't look for trouble!). However, *Novardokers* would go to lonely shuls and learn all day to practice having *Bitachon*, and to see how Hashem can bring them food from unbelievable sources.

know Chashuva very Yungerman in Lakewood who for years has been going to an old Novardoker as his Rebbe. He told me that he is sure he has Ruach HaKodesh. This man once told him that he shouldn't worry about his financial situation: Hashem will pull him out of his problem. The Yungerman had no idea of any problem, but as soon as he came home... sure enough he had a major scary money problem. And right afterwards, he had an unbelievable Yeshua. I once called this old Novardoker (who learns day and night B'hasmada Rabba). He doesn't come to the telephone because Bittul of Torah. He is a very decent person,

but you can tell that he has no fear of humans. He has zero interest in impressing anyone.

He is always relaxed and calm, and he acts very normal. No long *Shmoneh Esrei's* or any kind of unusual behavior that would betray his greatness. I once complimented him on his *Kriyas Sh'ma*, and I could tell that he was concerned about getting *Kavod* for this. He said: "My *Kriyas Sh'ma* is very *Shvach!"* ***** He is very down-to-earth, and very self-confident and stable. He lives with Hashem, and with his blatt *Gemara*. A quiet *Tzadik*

The Yeshua and true Nissim don't always come instantaneously.

Little by little, the clouds disappear one by one, and with patience a person will eventually see the sun come out in all its beauty.

R' Nekritz

לזרעך אתן את הארץ הזאת, **ואברהם פרדה עקרה ואינו מוליד**. ושם (נג י) אמר רבי יהודה בר' סימון, משתה גדול משתה גדולים, עוג וכל גדולים עמו היו שם, אמרו לעוג לא היית אומר: **אברהם פרדה עקרה ואינו מוליד**. ובדברים רבה (א כה) בשעה שנכנס יעקב אצל פרעה לברך אותו שנאמר (ויגש מז ז) וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת פַּרְעֹה היה עוג יושב שם. באותה שעה אמר לו פרעה לעוג: לא כך היית אומר **אברהם פרדה עקרה הוא ואינו מוליד**? הרי בן בנו ושבעים נפש מירכו.

8

Nistar. People who know him realize that he is truly a giant in disguise. He advises people to learn ten minutes of *Mussar* a day. I have no doubt that he learns much more. You don't become a *Tzadik* like him so fast, and especially if he's a *Novardoker*, his *Mussar*

and *Hadracha* in *Avodas Hashem* gets credit.

This is besides his Ligging in learning all his life. And going to Vaadim where the Rosh Vaad directs each individual how to work on himself. They say about this person that right after World War II he was part of a group who made a

Kabala (resolution) *Bli Neder* to be *M'kayem*: יַּיבִית ה' כָּל יְמֵי חַיַּי and stay in the *Bais*Medrash for the rest of his life.

He is not a well-to-do person, but his *Bitachon* level is super-high and he managed to raise a beautiful family and marry them off. He is a very quiet and passive (but confident) type of person, and I can't imagine him ever knocking on a door to ask for money. His family is very *Chashuv*.

I once watched the way he dealt with a family member. He was full of encouragement, and he was laughing enthusiastically at the family member's jokes. You could tell he was an unusually supportive father who makes a child feel good about everything he does. He is broad-minded, and didn't push anyone in his family to become *Novardokers*.

Novardokers Specialized in Being Decent Family People

On the contrary, they go different *D'rachim* and with his wholehearted support. However, you can tell a certain toughness and superconfidence in his children. Just like he had no

fear from humans and doesn't need Kavod, so are they. Family life is a major Avoda Novardokers. They view family as a place tremendous of arowth. Α aolden opportunity to conquer Ka'as and Hakpada. To become a true Anav and be M'vater. A Novardoker once described a family situation as a built-in area to

Yeshiva Bais Yosef Novardok in Boro Park

gain all kinds of Shleimus.

Of course, there is *Mitzva* to raise a nice Jewish family who keeps the *Torah* so you can be proud. But by *Novardokers*, **the main** objective is your own *Shviras HaMiddos*, like the *Gr"a* says¹⁶: עיקר חִיוּת הָאָדָם שְׁבִירַת הַמְדוֹת ife is for *Shviras HaMiddos*. In *Olam HaEmes*, the main question is: Did you finally conquer your *Ka'as*, etc.

I know several stories of *Novardokers* who lost their wives and/or children during the war. In all cases that I read about, their reaction was with zero pain. Surely there must have been some pain, since *Novardokers* specialized in being decent family people. But the tranquility of a *Baal Bitachon* (מְנוּחַת נֶפֶשׁ הַבּוֹטֵחַ) overrode their pain.

¹⁶ הגר"א בפירושו למשלי עה"פ הַחָזֵק בַּמּוּסָר אַל תֶּרֶף נִצְּרֶהָ כִּי הִיא חַיֶּיךְ (משלי ד יג) כי היא חייך, **כי מה שהאדם חי הוא כדי** לשבור מה שלא שבר עד הנה אותו המדה, לכן צריך תמיד להתחזק, ואם לא יתחזק למה לו חיים.

To hear a clear recording of Rabbi Mandel's shiurim, call by dialing:

USA 718 298 2077 / UK 0330-1170305 / Israel 072-398-2980 / Canada 647-797-0056

Here are the ID numbers for last week's Shiurim

When the menu starts, press 9 and the Shiur ID right away or 1# for speakers and 30# for all shiurim

Parshas Noach/Succos 5786

Shiur ID	Duration	Language
397587	1:39	English
397585	5:19	English
397587	2:17	English
397588	3:24	English
400276	44:36	English
400277	2:11	English
400278	3:54	English
400279	7:46	English
401280	39:59	English

Questions To Rabbi Mandel

How Could R' Gershon Pair-Up Shiduchim Randomly??

Question: How does the Gadol who paired up couples without meeting not contradict the Medrash of the noblewoman who did the same thing, and was told only HKBH makes matches?

Answer: Now, you have to understand who you are dealing with. There is a famous story about a woman whose husband was dying from *Yenner Machla*. She went to R' Elyashiv *Zatzal* to ask if she is allowed to take a plane trip from *Eretz Yisroel* to America on *Shabbos* to save his life. The *P'sak* was "no", because there was no chance of saving him. So she said "What will happen if one day my children will ask me: Did you do everything you could to save your husband? What will I answer them? As soon as she said that, R' Elyashiv said "Get on the next plane; you are allowed to be *M'chalel Shabbos*". She was *M'chalel Shabbos*, and she saved his life.

Someone went to R' Chaim Kanievsky *Zatzal*, and asked him "What's going on here?" Why did R' Elyashiv first say one thing, and then change his mind? R' Chaim answered that first, R' Elyashiv was speaking to a regular person; for him it is *Assur*. But the second time, he realized that he is speaking with a Baal Bitachon, A BAAL BITACHON HAS A DIFFERENT SHULCHAN ARUCH.

Now, a person like R' Gershon is in a different world! For another person, it's the worst sin to do that! YOU can't do that! But for him, a *Malach* like him... sure enough, the marriages worked out for every single person! No divorces whatsoever!

R' Shach *Zatzal* once asked R' Gershon *Zatzal* "What do you have to say about your *Yeshiva* (compared to my boys in Ponivez who are learning *B'hasmada Rabba*)?" Do you know what R' Gershon told him? He said "I know one thing about my boys. There are no divorces. That's all I can say".

Now, that's a different Shmuess, because he was heavily involved in *Mussar*. People who are involved in *Mussar* are always blaming themselves, so they don't fight with their wives. They care about their own *Middos*; they don't care so much if their wife is so perfect. So what! They don't care about the "matching business", etc. They are not into it like other people. They were born for a different reason, i.e., JUST BREAK MIDDOS. THAT'S ALL I CARE ABOUT. They are not so involved in "good marriage, bad marriage", "is it working, is it not working?" they're not so into that. So they are much happier; they live longer and happier and healthier.

This is R' Gershon's Olam, and you cannot compare anybody to that. And nobody should DARE do that! Anyone who's a drop less than R' Gershon, you don't do that. But it's good to know what a person CAN become. He was dealing with hundreds of people, and he took the responsibility to marry them off like that. How did he do a thing like that? Because he was a *Malach*. He was a high-high level. He was so close to Hashem, that he was able to do things that no one else can do.

So it's something to think about; i.e., how high you can become. But *L'ma'aseh*, it's not for us. For heaven's sake, don't you dare do that! What is a *Mitzva* for him, is an *Aveira* for someone else.

You can submit your questions to Rabbi Mandel by emailing them to questionsforrabbimandel@gmail.com

To subscribe to the weekly, email weeklybitachon@gmail.com

If you feel that this booklet has enriched your life and you would like to help us continue our life-saving work, you can make a contribution via Zelle to weeklybitachon@gmail.com

This is not a tax-deductible account. We are in the process of setting it up